

Verslag Brede Bijeenkomst

Programma Landschap, Natuur en Biodiversiteit
Lingewaard, 17 juni 2025

Verslag Brede Bijeenkomst 17 juni 2025

Programma Landschap, Natuur en Biodiversiteit Lingewaard

Verslag Brede Bijeenkomst Landschap, Natuur en Biodiversiteit Lingewaard

Datum: 17 juni 2025, 19:00 – 21:30 uur

Locatie: Dorpshuis Angeren

Doel van de bijeenkomst

Het doel van deze tweede brede bijeenkomst in het ontwikkelproces van het Programma Landschap Natuur en Biodiversiteit Lingewaard was het enthousiasmeren en inspireren van betrokkenen voor de uitvoering van het programma. In de eerste bijeenkomst hebben we ideeën en wensen opgehaald voor de doelen van het programma. Tijdens de tweede bijeenkomst hebben we de doelen en ambities gepresenteerd, en beoogden we de bestaande community rondom landschap, natuur en biodiversiteit uit te breiden naar een bredere groep betrokkenen. Daarnaast haalden we ideeën op voor de uitvoering van het programma, zodat het levend blijft door middel van samenwerking, concrete maatregelen en gezamenlijke projecten.

Programma

- 19.00 Welkom door wethouder Maarten van den Bos
- 19.05 Inspiratiepraatje “Boshuis Huissen” (Marjolein Eeuwes, Praktijknetwerk Biodiversiteit Lingewaard)
- 19.20 Toelichting Programma Landschap Natuur en Biodiversiteit (Joeri Peek, Gemeente Lingewaard)
- 19.40 Interactie zaal: informatieve vragen, wat maakt enthousiast in het programma, wat is nodig voor succesvolle uitvoering.
- 20.00 Informatiemarkt en pauze
- 20.30 Ronde tafelgesprekken
- 21:10 Afronding en vervolg (Joeri Peek, Gemeente Lingewaard)
- 21.15 Einde

Informatiemarkt stands	
Afkoppelcoaches (adviseurs regenwater)	IVN stadvergroeners
Park Lingezegen	Stichting Landschapsbeheer Gelderland
Tuincoach, Groenerwijs	Het Stroomt
Stichting Lingewaard Natuurlijk	Collages groep 8 De Regenboog, thema Natuur
Agroforestry Netwerk	Fotocollage ‘wat is je mooiste natuurplek in Lingewaard’ januari 2025
Angeren Aantrekkelijk	

Deelname

Uitnodigingen zijn naar ongeveer 80 adressen verstuurd via nieuwsbrief, rechtstreekse e-mail naar de stakeholders die in de verkenningfase zijn geïdentificeerd, waaronder ook de partijen in de gebiedstafel en projectgroep. Daarnaast is de bijeenkomst aangekondigd in de lokale krant en de website van de gemeente. Aanmelding verliep via de webpagina www.samen.lingewaard.nl/p/LNB.

In totaal 42 personen hebben deelgenomen:

- Organisaties: K3 Delta, Stichting Lingewaard Natuurlijk, Angeren Aantrekkelijk, Afkoppelcoach, Tuincoach, Biodiversiteit Lingewaard, Stichting Boomrijk Lingewaard, Stichting Doornik Natuurakkers, Agroforestry Netwerk, Stichting Landschapsbeheer Gelderland, IVN Stadsvergroeners Gelderland, Park Lingezegen, Bostuin Huissen, Pluktuin Pluk, Haalderen Leeft, Vereniging Dorpsbelangen Ressen, De Streek op tafel, IVN Rijk van Nijmegen, LTO
- Individuele inwoners (7)
- Organiserende deelnemers: het kernteam (Joeri Peek, Patricia van Wolferen, Jasper Wiersema: gemeente Lingewaard; Ties Blaauw, bureau Wing), en projectgroep (Patricia Hoogveld-Jansen, Barbara van Zweeden, gemeente Lingewaard)

De Bostuin Huissen

Marjolein Eeuwes, ambassadeur biodiversiteit startte de bijeenkomst met het inspirerende verhaal van de ontwikkeling van de Bostuin in Huissen van akkerland naar een groene oase. Ze vertelde over hoe de tuin zich ontwikkelde in de afgelopen 50 jaar.

Hoe staat het nu met het Programma Landschap, Natuur en Biodiversiteit?

De afgelopen maanden is door de projectgroep, de raad en de betrokken partijen tijdens de gebiedstafels en een raadsoriëntatieavond hard gewerkt aan het uitwerken van verschillende thema's die tijdens de eerste brede bijeenkomst in januari centraal stonden, zoals natuur en recreatie, natuur en gezondheid, landschap en erfgoed etc. Tijdens de bijeenkomst afgelopen dinsdag 17 juni presenteerde programmaregisseur Joeri Peek het voorlopige resultaat hiervan: vier ambities en vier programmalijnen voor de komende 10 jaar. Om dit programma in oktober 2025 door het college vast te laten stellen is een uitvoeringsprogramma nodig. Dat wordt deze zomer gedaan door het projectteam onder andere met de input van vanavond. Hoe gaan we de ambities waarmaken?

De vier ambities en vier programmalijnen staan hieronder weergegeven in een notendop. De ambities geven weer waar we over 10 jaar willen staan. Dit is vertaald naar praktische programmalijnen waarin concrete doelen zijn uitgewerkt, voor het buitengebied, de kernen, voor landschap en groen erfgoed, en voor samenwerking en educatie.

Ambities:

1. Beschermen van bestaande groenblauwe kwaliteiten
2. Vergroten van de biodiversiteit
3. Versterken van groenblauwe verbindingen
4. Samen leven met natuur

Programmalijnen:

Programmalijn 1: Betuws rivierenlandschap

Programmalijn 2: Natuur en biodiversiteit in de kernen

Programmalijn 3: Natuur en biodiversiteit in het buitengebied

Programmalijn 4: Verbinden van mens en natuur

Reacties

Een aantal organisaties in de zaal reageerden enthousiast op het programma:

- Stichting Lingewaard Natuurlijk: van belang is het om energie, dromen en veel ideeën uit te stralen. Lingewaard heeft veel om van te genieten, zoals wandelmogelijkheden en rijke biodiversiteit. Er zijn veel kansen om doelen aan elkaar te koppelen. Samenwerking, verbinding en draagvlak zijn essentieel voor uitvoering, en daarmee communicatie. Belangrijk om met elke sector het gesprek aan te gaan over natuur, landschap en biodiversiteit.
- Stichting Landschapsbeheer Gelderland benadrukt samenwerking met gemeente en inwoners. SLG ondersteunt inwoners met kennis, gereedschap en andere ondersteuning voor vrijwilligers. Er wordt gewerkt aan een leernetwerk voor ecologisch bermbeheer. Werken in de natuur draagt bij aan gezondheid en versterkt sociale netwerken.

Verskillende vragen en opmerkingen van deelnemers kwamen naar voren. Hieronder een overzicht, inclusief de antwoorden vanuit de gemeente:

1. Tijdsplan en uitvoering

Vraag: Wat is het tijdsplan van de ambities? Wat kunnen we nu al doen?

Reactie gemeente: Het programma heeft een looptijd van circa 10 jaar. We werken toe naar korte, middellange en lange termijnacties. Er zijn maatregelen die nu al kunnen starten; prioritering gebeurt samen met partners.

2. Beleid versus praktijk

Vraag: Waarom wachten? We willen nu al aan de slag.

Reactie gemeente: Beleidsvorming kost tijd. Dankzij besluitvorming in de raad ligt er nu een programma. Tegelijkertijd kunnen bewoners en organisaties al zelf beginnen met vergroenen, bijvoorbeeld geholpen door vrijwilligersorganisaties zoals Stichting Lingewaard Natuurlijk en met steun van Stichting Landschapsbeheer Gelderland.

3. Budget en middelen

Vraag: Is er geld beschikbaar voor uitvoering?

Reactie gemeente: Er is nog geen vastgesteld uitvoeringsbudget. We zoeken samenwerking met partners en vragen budget aan bij de raad.

4. Groennormen en stedelijke kansen

Vraag: Groennorm wordt niet gehaald (bijv. Angeren). Wat doen we daaraan?

Reactie gemeente: De groennorm vraagt aandacht. Het stedelijk gebied biedt kansen voor vergroening. Dit pakken we projectmatig op.

5. Relatie met Dorpsontwikkelingsplannen (DOP)

Vraag: Wat is de rol van bestaande Dorpsontwikkelingsplannen?

Reactie gemeente: De DOPs staan los van dit programma. De uitvoering en verantwoordelijkheid van het Programma LNB liggen bij het college en de raad.

6. Communicatie en betrokkenheid

Vraag: Hoe worden bewoners betrokken en geïnformeerd?

Reactie gemeente: We willen de communicatie verbeteren via o.a. nieuwsbrieven, zichtbare resultaten en inzet van coaches. Deskundige bewoners worden betrokken waar mogelijk. Dit wordt uitgewerkt in het programma.

De verschillende vragen en opmerkingen worden door het projectteam meegenomen in de uitwerking van het uitvoeringsprogramma.

Wat kunt u nu al doen aan vergroening met hulp van de gemeente?

Op dit moment lopen er al diverse projecten en initiatieven voor inwoners om mee te helpen aan het vergroenen van Lingewaard. De gemeente ondersteunt hierin al. Voor informatie, neem contact op met Patricia van Wolferen via telefoonnummer: 026 32 60 111.

Gemeentelijke projecten

- Project Steenbreek: Inwoners kunnen gratis advies aanvragen van een afkoppelcoach en tuincoach, gratis tegels laten ophalen met de tegeltaxi. En onlangs startte ook de regentonactie.
- Project Dorpen in 't Groen: inwoners kunnen gratis advies aanvragen bij Stichting Landschapsbeheer Gelderland voor de inrichting van het perceel met landschapselementen. Daarbij ontvangen deelnemers subsidie bij de aanschaf van de beplanting.
- Project Vlinderrijke Akkerranden: agrarische ondernemers en particuliere grondeigenaren kunnen gratis advies aanvragen bij ANV Lingestreek voor het aanleggen van een vlinderrijke akkerrand. Het zaadmengsel stelt de gemeente gratis beschikbaar.

Initiatieven

- Bomenhub: elk voorjaar en najaar organiseert Stichting Lingewaard Natuurlijk een dag waarbij inwoners gratis bomen en struiken kunnen ophalen bij de Veldschuur in Bemmelen.
- IVN Stadsvergroeners: samen met inwoners (en/of gemeente) vergroeningsacties bedenken, organiseren en uitvoeren.

Aan de slag met ambities en programmalijnen: ronde tafelgesprekken

In de komende maanden werkt de gemeente de ambities en programmalijnen uit in een uitvoeringsprogramma met daarin maatregelen en projecten voor de korte, middellange en lange termijn.

Op de brede bijeenkomst hebben de deelnemers hierover met elkaar gesproken en waardevolle input geleverd voor het projectteam van de gemeente. Dit gebeurde in vijf tafelgesprekken met verschillende focus-vragen over wat er nodig is aan acties, projecten, eigenaarschap, samenwerking en communicatie. Hieruit kwamen ideeën, aandachtspunten en positieve bijdragen. De resultaten hiervan werden met alle deelnemers in de zaal gedeeld.

Hoe verbinden we krachten?

Een sterk netwerk vraagt om eenvoudige toegang tot informatie (zoals via een groenloket) en herkenbare gemeentelijke ondersteuning. Ook voor jongeren moet natuur beleefbaar blijven, bijvoorbeeld via educatie en

boomplantedagen. “Gehoord worden” was een impliciete rode draad. Actiepunten: kennis delen, bestaande netwerken benutten, niet steeds het wiel opnieuw uitvinden.

Wat wil je bijdragen?

Veel energie ontstond rond het onderwerp samenwerking en communicatie. Bestaande initiatieven moeten beter zichtbaar worden gemaakt – want groen verbindt en is goed voor de gezondheid. “Zichtbare initiatieven!”, “Goed voorbeeld doet goed volgen.” Idee: een fotogalerij met inspirerende voorbeelden.

Wat inspireert?

Wat maakt dat je hart sneller klopt voor natuur, landschap en biodiversiteit? Deelnemers noemden de kracht van samenwerking (1+1=3), lange termijn afspraken en het verbinden van kunst en natuur – bijvoorbeeld door van maaisel kunstpapier te maken, of een terrein met bomen én houten dieren te verrijken. Aanbevelingen voor het vervolg zijn ‘begin gewoon’ en ‘laat Marjolein het vertellen’, wijzend op het goede voorbeeld laten geven door inwoners zelf. Van elkaar leren – tussen gemeente, organisaties en inwoners – wordt gezien als een belangrijke voorwaarde.

Wat is er nodig?

Regie en overzicht waren hier de kernwoorden. De gemeente moet aanspreekpunten duidelijk maken en zorgen dat middelen bekend zijn – ook in de kernen. Toegankelijkheid en heldere regels zijn essentieel, zeker ook voor jongeren.

Hoe houden we het levend?

Energie en enthousiasme stonden centraal. Resultaten moeten zichtbaar en voelbaar zijn: door te planten, samen te vieren, en positieve communicatie. Een feestelijk moment kan meer doen dan een beleidsstuk. “Planten, planten, planten.” Advies: laat lef zien en doe – met concrete plannen en lokale ambassadeurs.

Hoe gaan we verder?

De komende maanden gaat de gemeente verder met het opstellen van het concept Programma Landschap Natuur en Biodiversiteit. Deze zal bestaan uit de ambities, programmalijnen en een uitvoeringsprogramma voor de komende 10 jaar. Dit concept legt de gemeente voor aan de projectgroep en de gebiedstafel. De planning is om het programma in oktober/november vast te laten stellen door het college en de raad te informeren.

Wilt u meer informatie?

Meer informatie over het Programma Landschap, Natuur en Biodiversiteit kunt u lezen op www.samen.lingewaard.nl/p/LNB.

Heeft u andere vragen? Neem dan contact op met Joeri Peek. U kunt hem bereiken per e-mail via j.peek@lingewaard.nl of door te bellen met (026) – 32 60 111.

Op de hoogte blijven? Meld u aan voor de nieuwsbrief! www.samen.lingewaard.nl/p/LNB.